

CoQ10 és NADH fiziológiás jellemzői és táplálkozás-élettani szerepe a kardiovaszkuláris prevencióban

Koszecz Anna MSc.

MDOSZ Webinar
2023.05.25.

1. CoQ10 és a NADH

Fiziológias jellemzői és táplálkozás-élettani szerepük

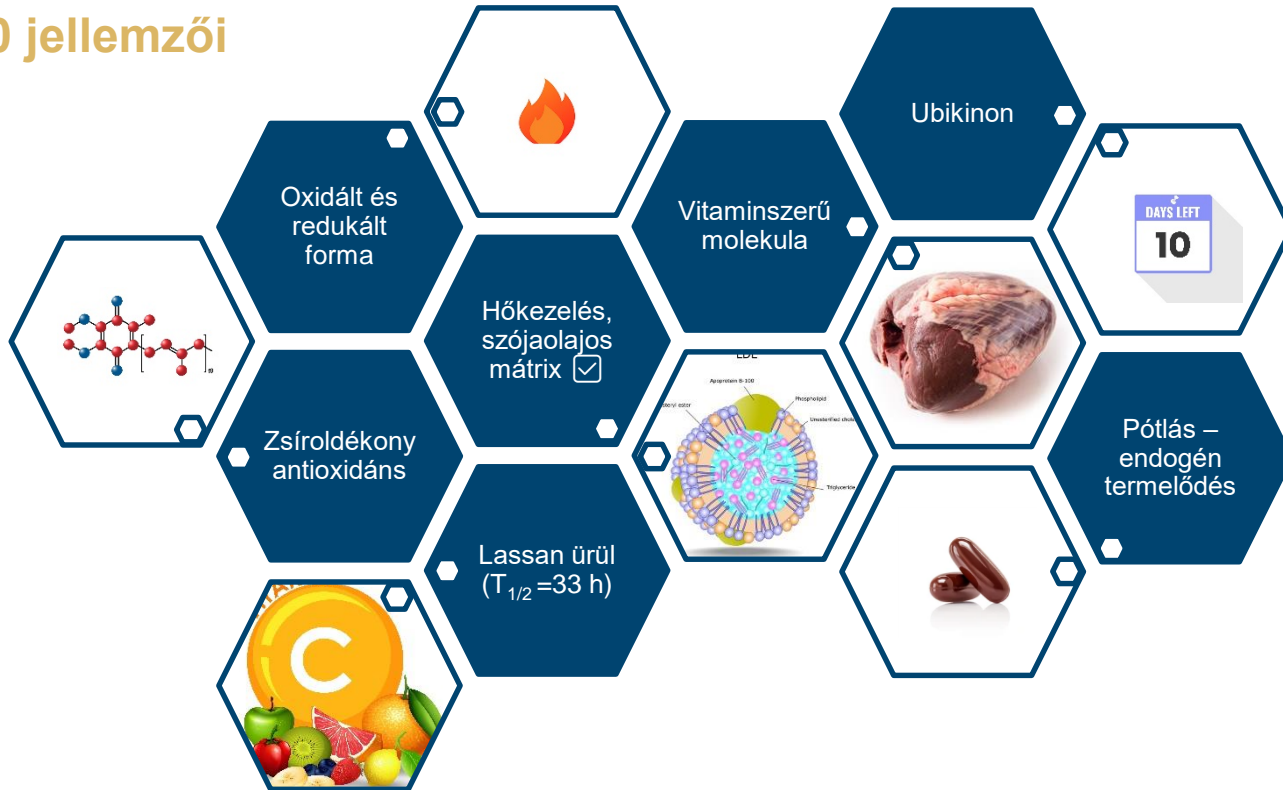

CoQ10 és NADH

Fókuszban a kardiovaszkuláris prevenció

Bevezetés

■ CoQ10 jellemzői

Bevezetés

■ CoQ10 az élelmiszerekben

1100 g

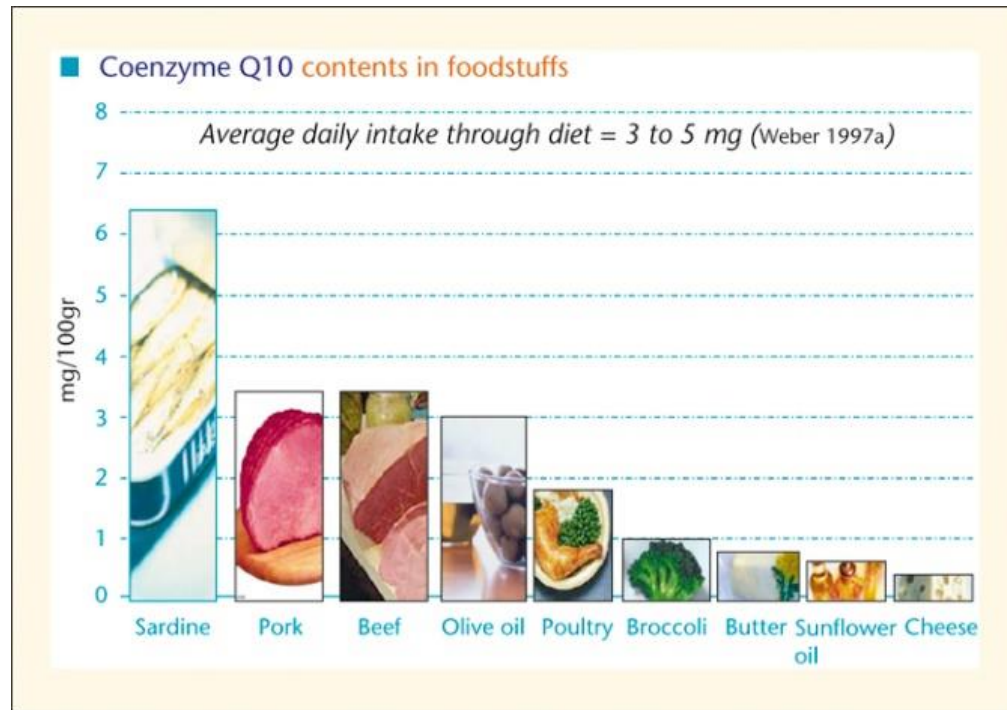

900 g

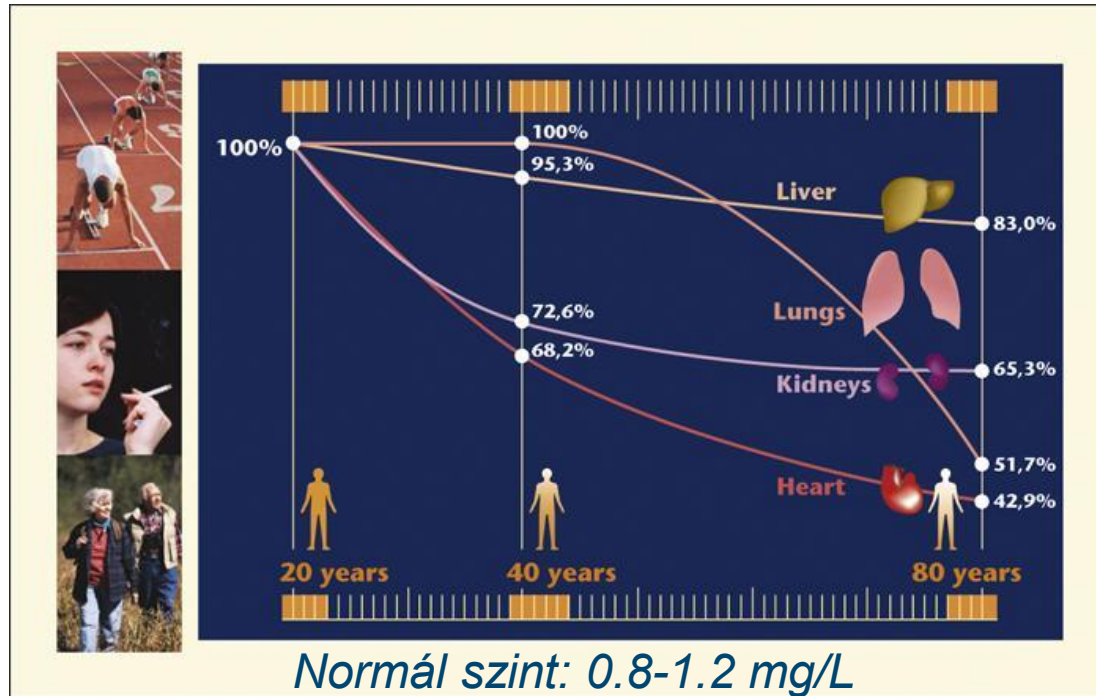
450 g

Hőkezelés hatására 14-32% ↓

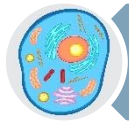
Bevezetés

■ CoQ10 szintézist befolyásolja

Bevezetés

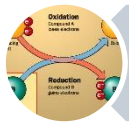
■ NADH jellemzői

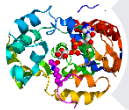
Minden élő sejtben
(légzési lánc!)

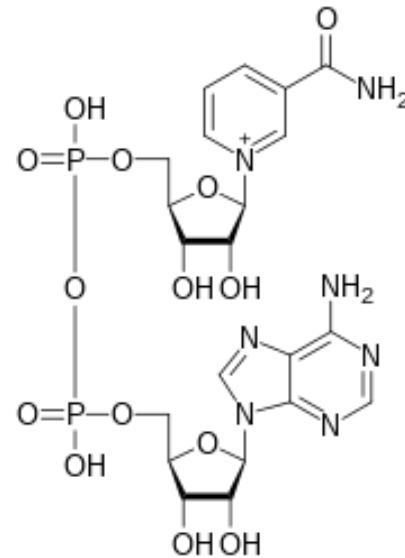
B3-vitamin (niacin,
nikotinamid)

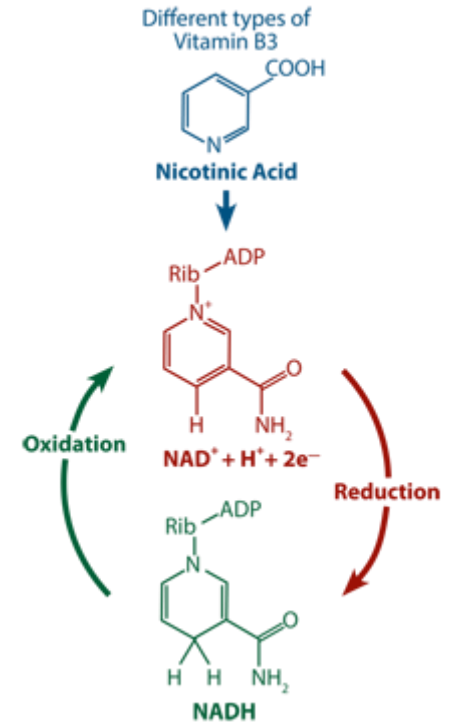
Redukált és oxidált
forma

>400 enzim koenzime
(szirtuinok, PARP)

Nikotinamid-adenin-
dinukleotid (NAD⁺)

Bevezetés

■ Niacin (NA, NAM) források a NAD⁺ termeléshez

Főleg állati
eredetű

Triptofán (tej,
tojás) – 60/1 mg

3 útvonal egyike

NRV: 16 mg/nap

Bevezetés

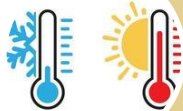
■ NAD+ szintézist befolyásolja

Böjtölés, kcal ↓

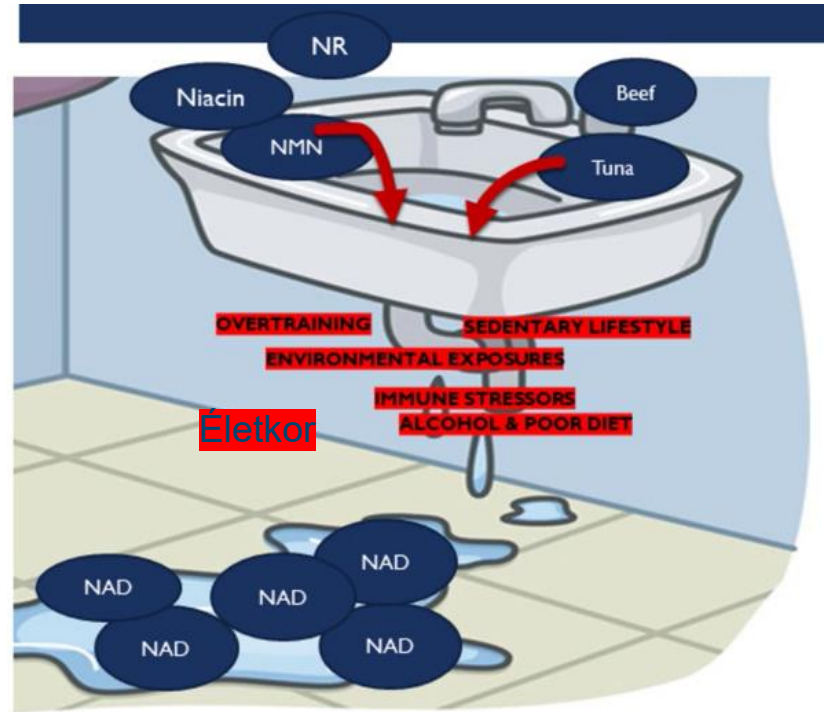

Sportolás

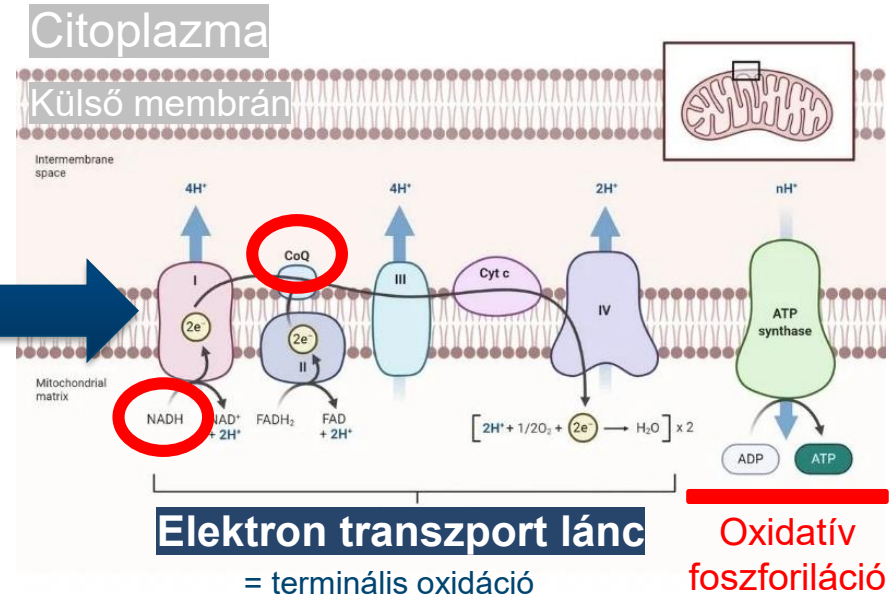
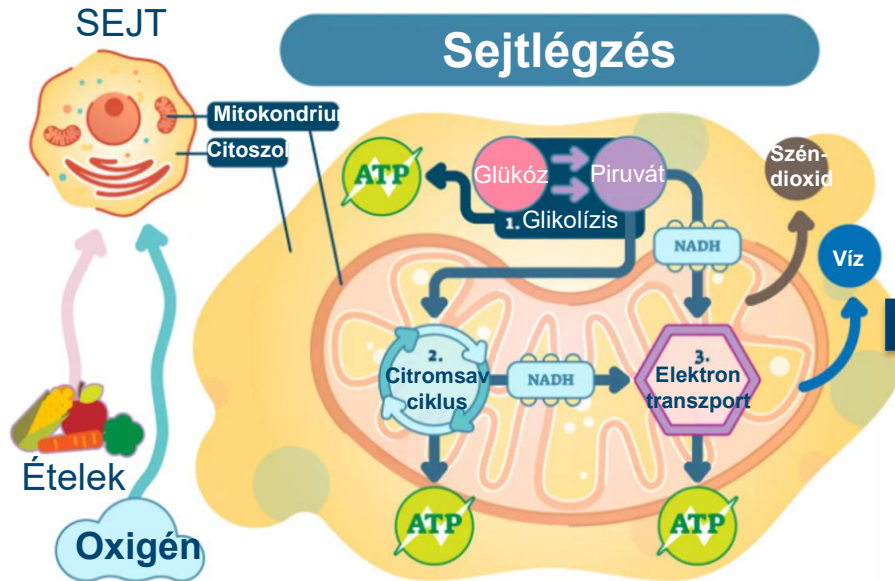
Hő sok
(hideg/meleg)

PRE-KLINIKAI VIZSGÁLATOK!

Bevezetés

■ CoQ10 és NADH az energiatermelésben

2. Koenzim-Q10

Tudományos eredmények a koenzim-Q10 kardiovaszkuláris betegségekre gyakorolt hatásáról

■ Szív- és érrendszeri alkalmazhatósága

Adagolás

- Kardiológiai klinikai vizsgálatok
- 100-400 mg

Biztonságos

- Állatok
- Humán

Mellékhatás

- Emésztési panaszok, hányinger
- Hasmenés

Egyéb hatások

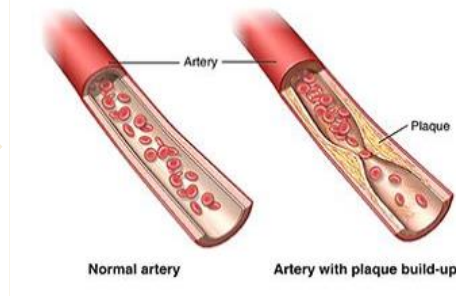
- Vérnyomást (10-20 Hgmm)
- Warfarin hatását

■ Szív- és érrendszeri alkalmazhatósága

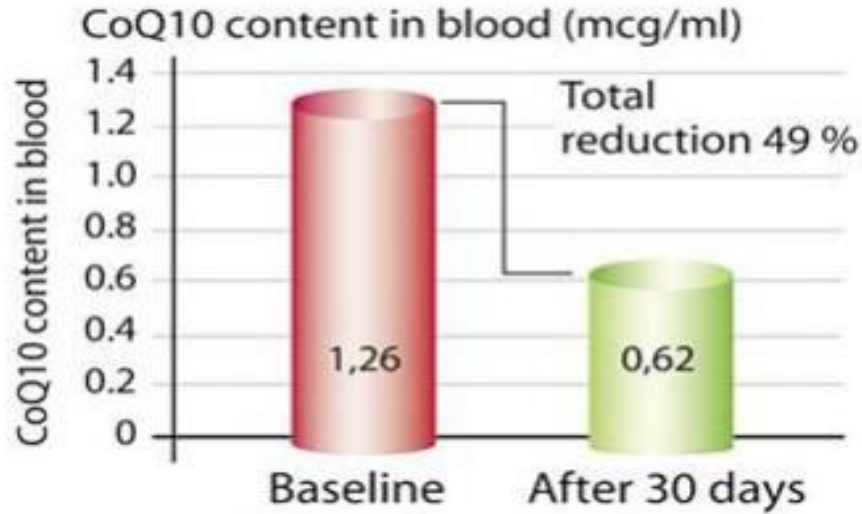
Sztatinok

Ateroszklerózis

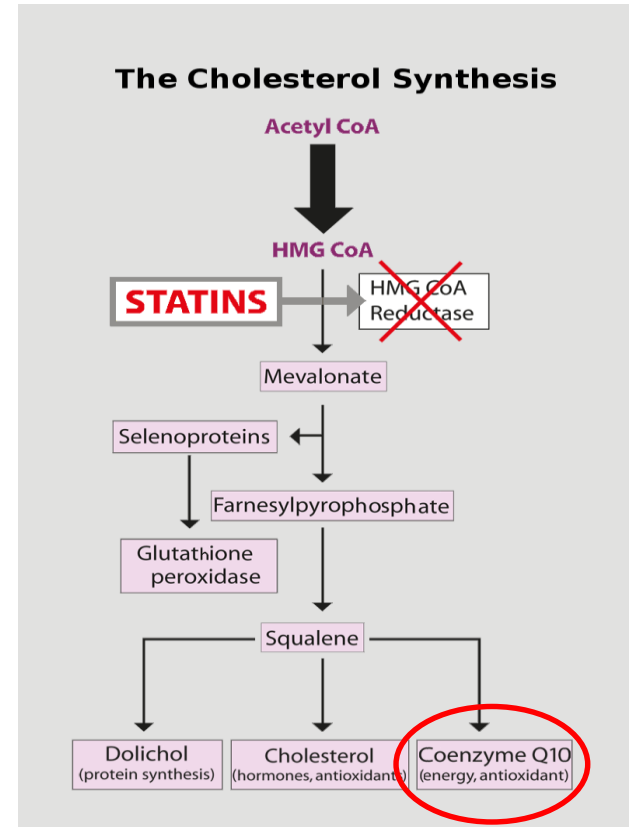
Szívelégtelenség

CoQ10 - sztatínok

Atorvastatin **49%** ↓ a Q10 plazma szintet

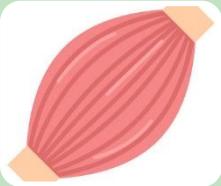

CoQ10 - sztatínok

Zsíroldékony !

- Cerivastatin, simvastatin, *atorvastatin*
- Nagy dózis, idősek – kifejezettebb hatás

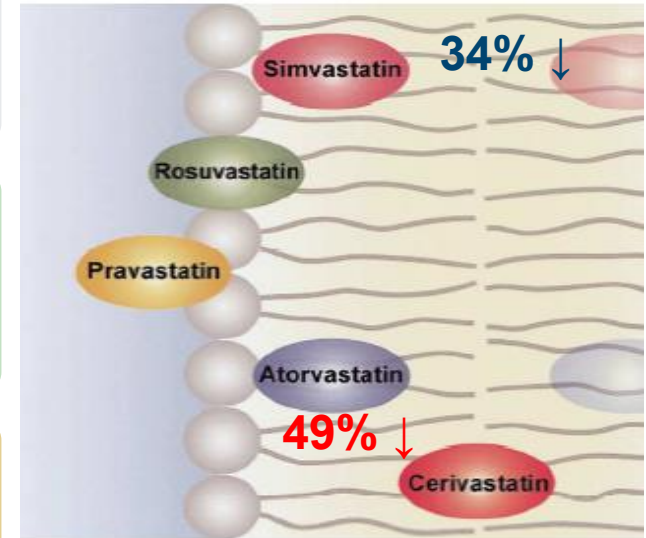
Mellékhatások

- SAMS
- Izomfájdalom, -láz, -gyengeség

CoQ10 hiány?

- Meta-analízis, n=575, SAMS
- Újraindított statin kezelés: 2-400 mg Q10

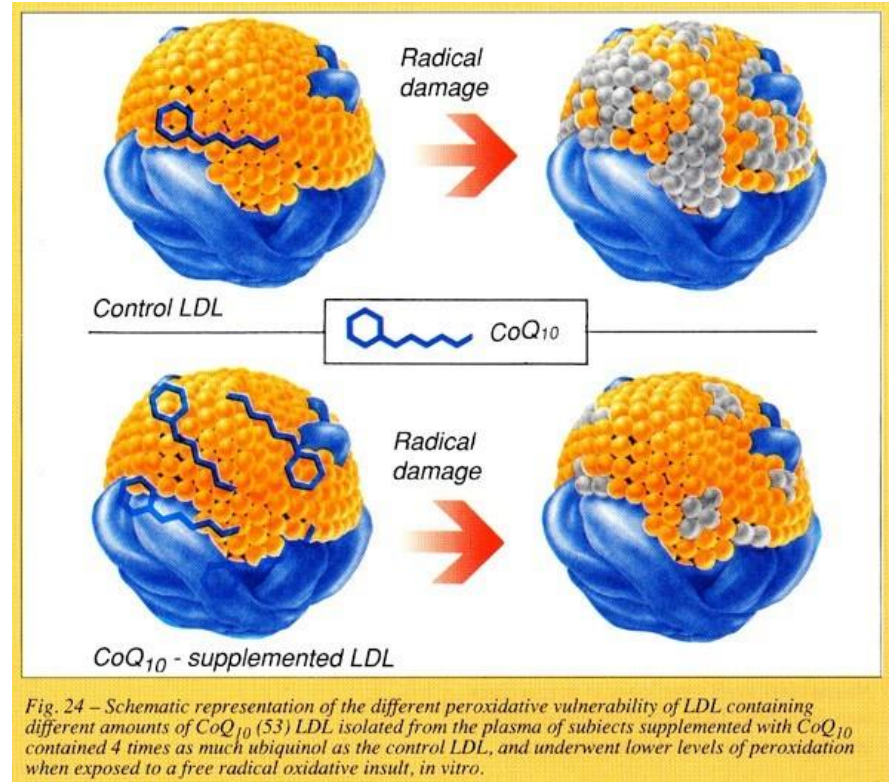

CoQ10 – ateroszklerózis

■ Antioxidáns hatás

- Zsírban oldódó antioxidáns
- Többnyire LDL-hez kötötten (~60%)
  - Védi a lipidperoxidációtól
  - E- és C-vitamin regenerációja
- Endothelialis NO termelés fokozása
  - NO biológiai hatékonyságát fokozza
  - NO-peroxinitrit átalakulást gátolja
- Érelmeszesedés kockázata ↓
- Endotéliás diszfunkció ↓

CoQ10 – lipidprofil változás

■ Koszorúér betegek – meta-analízis eredményei (2018.)

8 RCT tanulmány

- n= 267 koszorúér beteg
- n= 259 placebo

Összkol. (p=0.01)	↓
HDL (p=0.02)	↑
LDL	-
Lp(a)	-
Triglicerid	-

Table 1 Characteristics of included studies

Authors (Ref)	Publication year	Sample size (control/ intervention)	Country/population	Intervention (name and daily dose)	Duration	Age (control, intervention)	Presented data
Belardinelli et al. [23]	2006	21/21	Italy/chronic HF	CoQ10 100 mg/day	4 weeks	60 ± 8	TC, LDL-C, TG, HDL-C
Dai Y et al. [24]	2011	28/28	Hong Kong/left ventricular systolic dysfunction	CoQ10 300 mg/ day	8 weeks	65.9 ± 12.5, 59.9 ± 13.1	TC, LDL-C, HDL-C, Lp(a)
Mohseni et al. [15]	2015	26/26	Iran/acute myocardial infarction	CoQ10 200 mg/day	12 weeks	48.4 ± 0.5, 47.6 ± 0.3	TC, LDL-C, TG, HDL-C
Mirhashemi et al. [25]	2016	30/30	Iran/T2DM with CAD	CoQ10 100 mg/day	8 weeks	68.9 ± 9.6	Lp(a)
Pourmoghaddas M et al. [26]	2013	30/32	Iran/statin treated coronary heart failure patients	CoQ10 200 mg/ day	16 weeks	48.0 ± 8.6, 47.6 ± 8.2	TC, LDL-C
Singh et al. [19]	1999	22/25	India/CAD	CoQ10 120 mg/day	4 weeks	50.70 ± 12.5, 54.47 ± 14.6	TC, LDL-C, HDL-C, Lp(a)
Singh et al. [14]	2003	71/73	India/myocardial infarction	CoQ10 120 mg/day	48 weeks	51 ± 9, 51 ± 10	TC, LDL-C, TG, HDL-C
Sharifi et al. [13]	2017	31/32	Iran/myocardial infarction	CoQ10 150 mg/day and L-carnitine 1200 mg/day	3 months	59 ± 9	TC

CAD coronary artery disease, HDL-C high density lipoprotein-cholesterol, HF heart failure, LDL-C low density lipoprotein-cholesterol, Lp(a) Lipoprotein(a), TC total cholesterol, TG triglycerides, T2DM type 2 diabetes mellitus

Q10 - szívelégtelenség

■ Krónikus szisztolés szívelégtelenség (HFrEF)

Szívelégtelenség

- Szérum/szövet Q10
- 150 mg/30-45 nap

Meta-analízis

- N=4500
- Túlélés

Eredmények

- Perctérfogat javult
- NYHA stádium

2020. Október – Magyar Kardiológusok
Társasága tudományos folyóirat

CoQ10 kutatások

■ Q-SYMBIO bemutatása

- **420 fő, ~63 év, 2 év, multicentrikus RCT 2014.**
  - **Q10:** 202 fő
  - **Placebo:** 218 fő
- **3x100 mg Myoqinon** (bázisterápia mellett)
- **NYHA III-IV.** = mérsékelten súlyos, súlyos szívelégtelenség!
  - Biopszia □ Q10 hiány fokozottabb

2005-től gyógyszerként is alkalmazzák a koenzim Q10-et Magyarországon

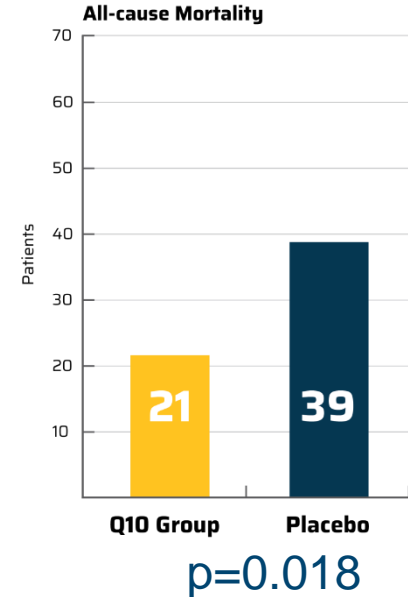
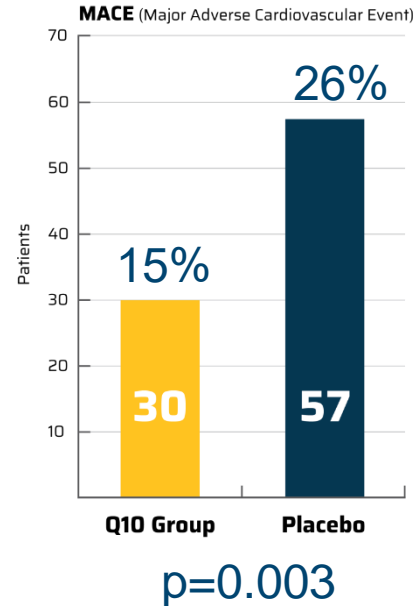

CoQ10 kutatások

■ Q-SYMBIO eredmények

- **MACE, CV mortalitás 43% ↓**
- **Össz mortalitás 42% ↓**
- **NYHA osztálybesorolás szignifikáns javulása**
- Rövidebb **kórházi** kezelés szívelégtelenség miatt

Rövid távú (16. hét) végpontban nem volt szignifikáns különbség.

3. KiSel-10 eredményei

CoQ10 szerepe a kardiovaszkuláris prevencióban

■ KiSel-10 bemutatása

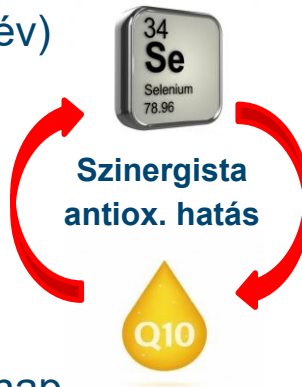
RCT vizsgálat

- 4 éven keresztül, N=443 (~78 év)
- Kiegyensúlyozott a 2 csoport
- **2013 óta 22 új tanulmány!**

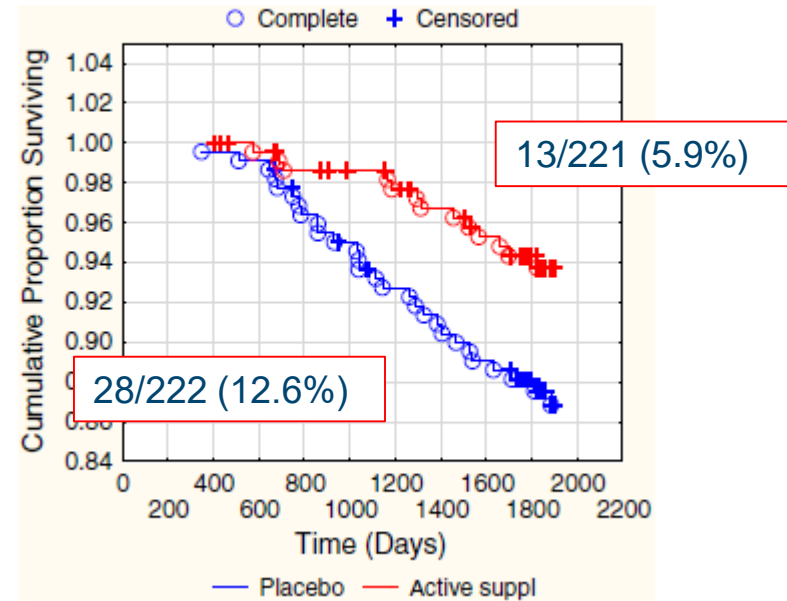
Kezelt csoport: N=221

- **SelenoPrecise:** 200 µg/nap
- **Bio-Quinone Q10:** 2x100 mg/nap
- NT-proBNP, echokardiográfia, kórházi idő

CV mortalitás 54% ↓

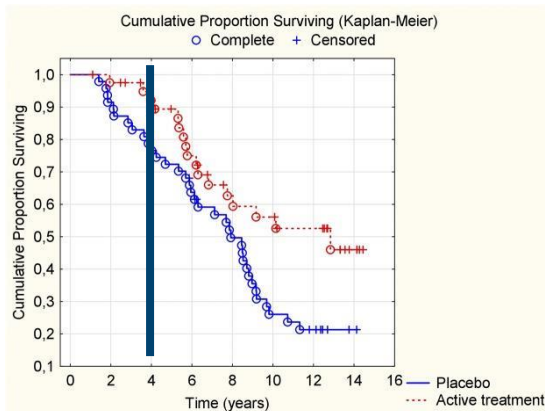
U. Alehagen et al. / *International Journal of Cardiology* 167 (2013) 1860–1866

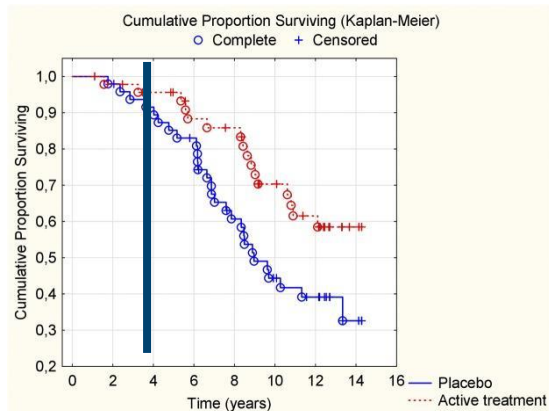
KiSel-10 után követése

- **Kardiovaszkuláris mortalitás ↓ – 12 év után is!**

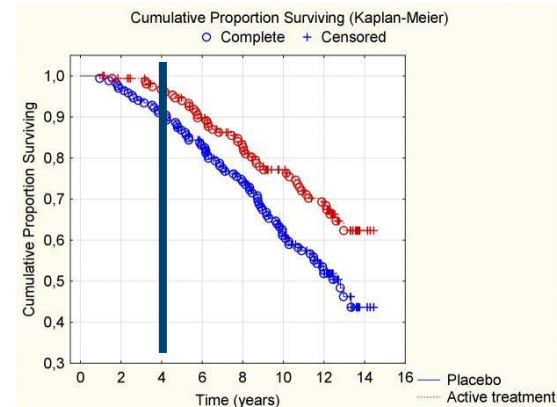
NYHA III

Diabetes

Hypertonia

Független: nemtől, kortól, NYHA stádiumtól, ischemiás szívbetegektől, magas vérnyomástól

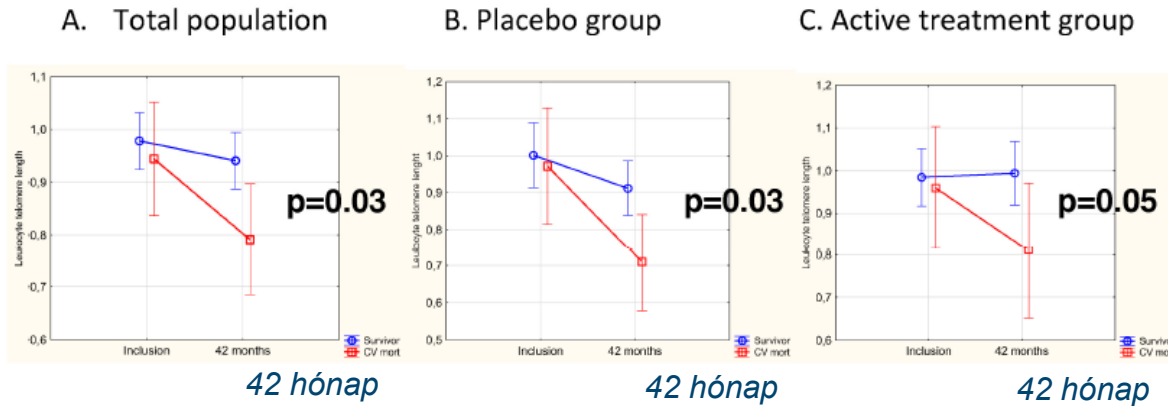
Alehagen U, Aaseth J, Alexander J, Johansson P. Still reduced cardiovascular mortality 12 years after supplementation with selenium and coenzyme Q10 for four years:

A validation of previous 10-year follow-up results of a prospective randomized double-blind placebo-controlled trial in elderly. PLoS One. 2018 Apr

KiSel-10 után követése

■ Telomerek hossza

Leukocita telomer hossz

Kék: túlélők
Piros: CV halál

- **Aktív csoportban szignifikánsan hosszabb telomerek**
- **CV rizikó ↓**

KiSel-10 után követése

■ Szirtuinok – CV halálozás és túlélők

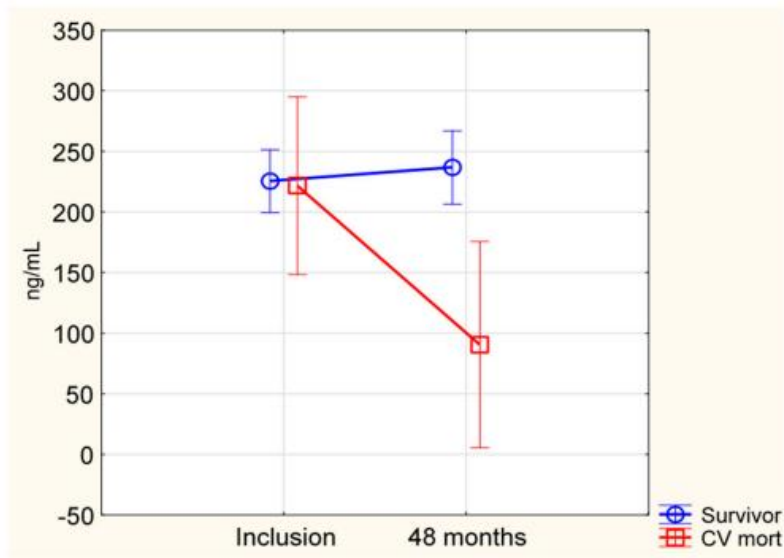
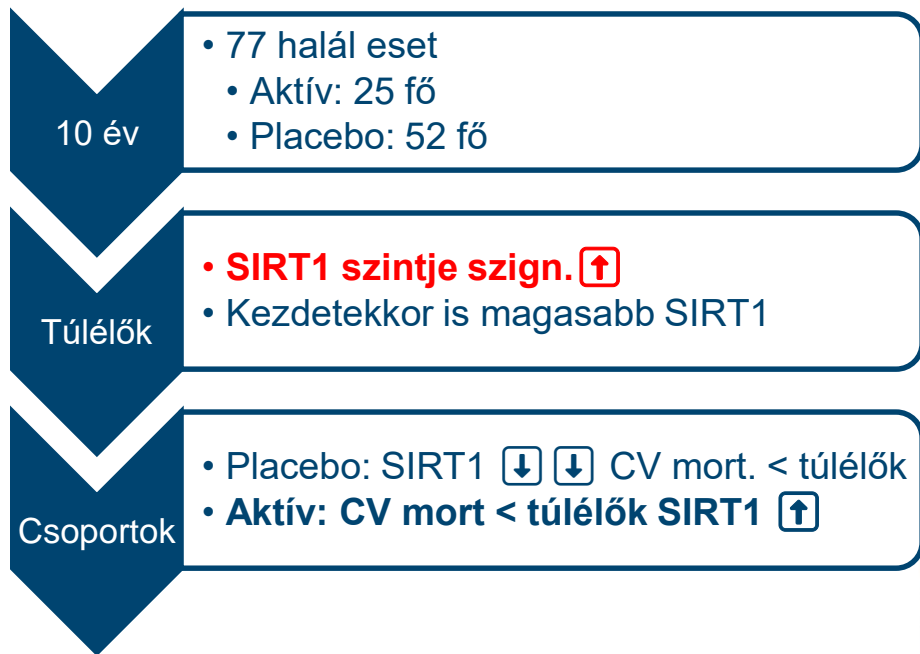
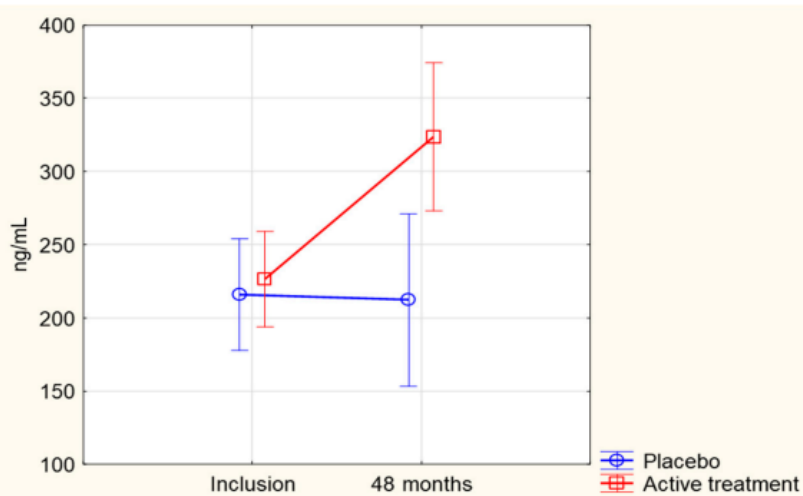

Figure 3. Concentration of SIRT1 in the total study population at inclusion and after 48 months, divided in the CV mortality and survivor groups, reported up to 10 years after inclusion. Evaluation performed by use of the repeated measures of variance methodology. Current effect: $F(1, 132) = 5.9471$, $p = 0.016$. Vertical bars denote 0.95 confidence intervals. Blue curve: Survivor; Red curve: CV mortality group.

KiSel-10 után követése

■ Szirtuinok

Aktív és placebo csoport

Figure 2. Concentration of SIRT1 at inclusion and after 48 months in the Se and coenzyme Q₁₀ treatment group compared to the placebo group. Evaluation performed by use of the repeated measures of variance methodology. Current effect: $F(1, 132) = 4.7026, p = 0.03$. Vertical bars denote 0.95 confidence intervals. Blue curve: Placebo; Red curve: Active treatment group.

Opstad TB, Alexander J, Aaseth J, Larsson A, Seljeflot I, Alehagen U. Increased SIRT1 Concentration Following Four Years of Selenium and Q10 Intervention Associated with

Reduced Cardiovascular Mortality at 10-Year Follow-Up-Sub-Study ...Antioxidants (Basel). 2023 Mar 21;12(3):759. doi: 10.3390/antiox12030759. PMID:

Kezdet

- Nincs szign. különbség 2 csoport között

48 hó

- **Aktív: SIRT1 szign. ↑**
- Placebo: SIRT1 csökkent ↓

2 csop.

- 2 csoport között szignifikáns különbség ✓
- Korra, nemre, magasvérnyomásra, dohányzásra, cukorbetegségre korrigálva is ✓

Összefoglalás

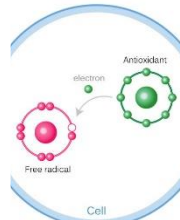
■ Eredmények

Se+Q10 □ SIRT1 ↑

SIRT1 ↑ □ CV
mortalitás ↓
(miRNS)

**SIRT – CV védelemben
potenciálisan szerepük
lehet**

■ Forrás jegyzék

- Littarru GP, Lambrechts P. Coenzyme Q10: multiple benefits in one ingredient. OCL 2011 ; 18(2) : 76-82. doi : 10.1684/ ocl.2011.0374
- Rundek T, Naini A, Sacco R, Coates K, DiMauro S. Atorvastatin decreases the coenzyme Q10 level in the blood of patients at risk for cardiovascular disease and stroke. Arch Neurol. 2004 Jun;61(6):889-92. doi: 10.1001/archneur.61.6.889. PMID: 15210526.
- Paragh et al, Metabolizmus (2020.06)
- Jorat MV, Tabrizi R, Mirhosseini N, Lankarani KB, Akbari M, Heydari ST, Mottaghi R, Asemi Z. The effects of coenzyme Q10 supplementation on lipid profiles among patients with coronary artery disease: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. Lipids Health Dis. 2018 Oct 9;17(1):230. doi: 10.1186/s12944-018-0876-4. PMID: 30296936; PMCID: PMC6176512.

■ Forrás jegyzék

- Fang EF, Lautrup S, Hou Y, Demarest TG, Croteau DL, Mattson MP, Bohr VA. NAD⁺ in Aging: Molecular Mechanisms and Translational Implications. *Trends Mol Med*. 2017 Oct;23(10):899-916. doi: 10.1016/j.molmed.2017.08.001. Epub 2017 Sep 9. PMID: 28899755; PMCID: PMC7494058.
- Poljsak B, Kovač V, Milisav I. Healthy Lifestyle Recommendations: Do the Beneficial Effects Originate from NAD⁺ Amount at the Cellular Level? *Oxid Med Cell Longev*. 2020 Dec 12;2020:8819627. doi: 10.1155/2020/8819627. PMID: 33414897; PMCID: PMC7752291.
- 1. Raizner AE, Quiñones MA. Coenzyme Q10 for patients with cardiovascular disease. *Am Coll Cardiol* 2021; 77: 609–619.
- Jafari M, Mousavi SM, Asgharzadeh A, Yazdani N. Coenzyme Q10 in the treatment of heart failure: a systematic review of systematic reviews. *Indian Heart J* 2018; 70(Suppl 1): S111–117.

■ Forrás jegyzék

- Opstad TB, Alexander J, Aaseth J, Larsson A, Seljeflot I, Alehagen U. Increased SIRT1 Concentration Following Four Years of Selenium and Q10 Intervention Associated with Reduced Cardiovascular Mortality at 10-Year Follow-Up-Sub-Study ...Antioxidants (Basel). 2023 Mar 21;12(3):759. doi: 10.3390/antiox12030759. PMID: 36979007; PMCID: PMC10045001.

Köszönöm a figyelmet!